

DELTAGERE I HVALSØ BIBLIOTEK: Birgitte Boesen, Peter Schultz Jørgensen, Ole D. Jensen, Charlott Bamford, Rene Jørgensen, Rolf Hegedys, Gert Fabrin, Søren Jepsen, Louise Bonde Raasthøj, Merete Grunnet og Jens Breum. Fra administrationen deltog: Kari, Niels og Bjørn.

REFERAT: FØRSTE MØDE I BYSAMARBEJDET HVALSØ – 9/5 2017

- **16.30.** Velkommen til Bysamarbejdet Hvalsø: Meget kort introduktion til bysamarbejdets rolle og virke i områdefornyelsen og byen. Bjørn.
- **16.40** Bysamarbejdet Hvalsø: Sådan skaber vi sammen – udvikling af spilleregler og samarbejdskultur i Bysamarbejdet Hvalsø. Annika Agger deltager på mødet under punktet og sætter proces i gang, der sikrer, at vi inden sommerferien har udviklet nogle kortfattede spille- og samarbejdsregler i fællesskab. Øvelse og vi får lektier for til næste møde.

Vi fik endnu et stærkt input til Bysamarbejdet Hvalsø's frugtbare og effektive samarbejdskultur fra Annika Agger. Hendes oplæg er vedhæftet, og se også hendes anbefaling af en kagebog for områdefornyelse i mindre byer. Den er ret ny – fra 2016 og indeholder en masse gode råd:
<http://byfornyelsesdatabasen.dk/file/615002/dok.pdf>.

LEKTIEEN TIL NÆSTE MØDE 19/6: Med mødet i frisk erindring, så husk at notere og send mig et par ting, som, du mener, er vigtige i forhold til at sikre en frugtbar og effektiv samarbejdskultur. Se inspiration og eksempler i Annikas oplæg.

- **17.00** Status for arbejdsgrupperne: Alle arbejdsgrupperne præsenterer kort deres projekter og ca. tidsplaner. Dermed får alle overblik over, hvad der sker, og samarbejder på tværs og synergier kan opstå. Giver også mulighed for udarbejdelse af en overordnet samlet tidsplan for områdefornyelsen og dens forskellige indsatser, som vi løbende kan justere og bruge til at planlægge efter. Charlott bidrager med grafisk facilitering under punktet, så vi får vores første samlede tidsplan på selve mødet. Der er ca. 5 minutter til hver gruppe. De konkrete forslag til frigivelse midler til gruppernes projekter behandles ikke i dette punkt, men under indkomne forslag.

Orientering fra Hovedgadegruppen: Gruppen har igennem længere tid arbejdet med udviklingen af Hovedgaden og bedre trafikikkerhed i Hovedgaden og bymidten. Der arbejdes nu videre med forsøg i Hovedgaden med nedsættelse af hastigheden til 30 km/t mellem Søvej og rundkørsel i syd. Det sker inden for rammerne af "Trafikkerhed –Her og Nu" i byfornyelsesprogrammet. Tre sikre overgange mv. Forsøget i Hovedgaden skal gøre os klogere på, hvad der skal ind i den endelige løsning. Vil bl.a. undersøge om 'Shared Space' er en løsning, der vil kunne fungere. Ønsker at lukke en del af Skolevej (ved Brugsen).

Orientering fra Frodighed og Samspil: Største projekt handler pt. om "Kulturaksen": Hvordan vi kan omskabe Skolevejsområdet til et mere attraktivt område. Ønsker at sætte en proces i gang med ekstern hjælp til udviklingsprojekt, og der er allerede afholdt indledende møde med skolen, hallerne, musikskolen mv., hvor der er stor opbakning. I den kommende tid sætte fokus på planlægning af søområdet, og der arbejdes aktuelt med tre konkrete projekter, herunder bibliotekshaven, bigården og søbænken. Det nævnes også, at det er fint at udvikle projekter løbende, men at det også er vigtigt at sikre sammenhængen i det hele – en gennemgående fortælling, og særligt, hvis der skal kunne skaffes eksterne fondsmidler. Fx omkring temaer som "vandet", LAR-løsninger, Byen som Skole mv.

Orientering fra Stationsgruppen: Der arbejdes videre med skiltetræet, lys på fuglen på Stationsforpladsen. Måske kan der skabes delfinansiering via Borgerforeningen. Udsmykning af viadukten og støttemuren - afventer reovering er færdig. Der er stor opbakning fra erhvervslivet.

Orientering fra Kunst- og Forskønnelsesgruppen: Der er etableret bænke og læhegn samt udstilling på 1804-pladsen. Der er ved at blive etableret et åbent by og udstillingsrum. Det første kunne være en udstilling af børnebøger. Der er ansøgt om midler til projektet.

Orientering fra historiefortællegruppen: Der er mange fortællinger, der allerede kan indgå i 'Hvalpestien – fx 1804-pladsen, og gruppen vil meget gerne arbejde sammen med de øvrige grupper omkring de bedste steder og fortællinger til Hvalpestien. Præsentation af skilte/stolper.

Orientering fra Aktivitetsgruppen: Arbejder med at stable Hvalsø-markedet på benene på Kropladsen - et supplement til, hvad man kan få i de eksisterende butikker. Et gammeldags marked med underholdning. Ønsker at skaffe genanvendelige materialer, der kan bruges til f.eks. nye blomsterkasser. Er ved at samle blomster ind der alligevel ville blive smidt ud.

Se mere omkring gruppernes projekter i vedhæftede dokumenter i den udsendte dagsorden.

- **17.30** Foreningsrepræsentanterne fortæller om deres projekter, ideer og ønsker.

Skolebestyrelsen: Skolen er blandt flere ting interesseret i trafikikkerhedstiltag, som kan gøre skolevejen tryggere.

Hvalsø Bylav: Ønsker at have mulighed for at kunne drøfte dagsorden forud for møderne i Bylavet. Det stiller krav til tidligt kendte mødedatoer i Bysamarbejdet Hvalsø, og vi vil gøre, hvad der er muligt. Der er desuden ønsket til en budgetoversigt, så der kan følges med i, hvor projekterne og beslutningerne konteres i byfornyelsesprogrammet. Alle er enige, og budgetoversigten etableres i forbindelse med næste møde. Bylavet indstiller til, at vi, når vi vedtager projekter får tænkt hele vejen rundt, ansvar for kommende vedligeholdelse mv.

Kulturkaravanen: Ønsker at bruge samarbejdet til at brede kulturen og kulturkaravanens aktiviteter længere ud i byen og ser gode muligheder for at tænke projekter og aktiviteter sammen til gavn for alle.

Lejre Erhvervsforum: Ønsker, at byen er så åben og tilgængelig som muligt, så det er en god by at drive virksomhed i. Lejre Erhvervsforum har inviteret Søren Jepsen og administrationen til at fortælle om Bysamarbejdet Hvalsø efter sommerferien.

PHI: Ønsker at genoptage etableringen af parkourbanen, der tidligere har fået midler fra byudviklingspuljen fra Lejre Kommune (uden for områdefornyelsen). Outdoor-fitness er populært. De arbejder også for en bedre adgang til skoven. Der ses også muligheder i at koble forskellige udeaktiviteter tættere sammen. PHI's ønsker, Hvalpesti og aktiviteterne i Frodighed og Samspil bør tænkes sammen. Sammenhæng og fælles præsentation er vigtig for at kunne komme i betragtning hos forskellige fonde. Der inviteres til bredt samarbejde omkring projektet, så det kan passes ind i helheden.

- **17.45** Kommunikationsplatform: Der er i områdefornyelsen afsat penge til udarbejdelse af en kommunikationsplatform for bymidteudviklingen, og administrationen vil som oplæg til drøftelse, give kort bud på, hvordan vi kan komme i gang med opgaven. Vi aftaler desuden roller og arbejdsfordeling i forhold til pressen. Bjørn introducerer, og vi drøfter i fællesskab.

Der var stor opbakning til at arbejde videre med 'Vores Hvalsø' som brand. Der er allerede investeret meget i navnet og en del kender allerede til det, selvom kendskabet selvfølgelig kan blive meget større.

Administrationen vil præsentere et oplæg til, hvordan vi kan arbejde videre med en kommunikationsplatform omkring "Vores Hvalsø" på næste møde. Pressekontakt: Det blev aftalt, at administrationen står for kommunikationen om de overordnede fortællinger og perspektiver i områdefornyelsen. Fortællingen om de mere konkrete projekter i arbejdsgrupperne står arbejdsgrupperne for, ligesom foreningsrepræsentanterne kan stå for fortælling om de projekter, de engagerer sig i, samt deres mærkesager mv. Vi skal derfor alle blive gode til at bruge og henvise til hinanden, når pressen henvender sig eller omvendt.

- **17.55** Bygningsfornyelse: Der er afsat i alt 1,5 mio. kr. til bygningsfornyelse i forbindelse med områdefornyelsen, hvor 1,05 mio. kr. er fra staten og 0,45 mio. kr. fra Lejre Kommune. Et tilsvarende beløb på 1,5 mio. kr. skal komme fra ansøgere af bygningsfornyelsesmidler, og der er allerede flere bygningsejere, der har vist interesse for at søge om midlerne. Det er godt. Administrationen giver bud på, hvordan vi, som oplæg til drøftelse, kan håndtere ansøgninger om bygningsfornyelse, herunder arbejdsgangen mellem Bysamarbejdet Hvalsø, kommunal administration og politikerne. Bjørn introducerer, og vi drøfter i fællesskab.

Der var et samlet ønske omkring, at administrationen inden sommerferien melder bredt ud i byen omkring muligheden for søgning af bygningsfornyelsesmidler. Efter sommerferien, i september, behandles alle ansøgninger derefter samlet i Bysamarbejdet Hvalsø og administrationen i Lejre kommune med henblik for efterfølgende politisk behandling. Der blev udtrykt ønske om, at bygningsfornyelsesmidlerne bliver brugt til borgere, der bor i byen. De to indkomne ansøgninger vil i lyset heraf blive lagt i puljen til behandling i september.

- **18.05** Mødested for Bysamarbejdet Hvalsø: Siden lukningen af projektkontoret i Hovedgaden, har vi ikke haft et fast mødested, og i programmet for områdefornyelsen er afsat midler til at udvikle et nyt mødested for byen. Vi drøfter sammen udvikling af nyt mødested samt plan for, hvor arbejdsgrupper, Bysamarbejdet Hvalsø og andre ildsjæle kan mødes omkring byens udvikling. Administrationen giver bud på, hvilke steder man kan mødes nu, herunder kommunale bygninger. Måske nedsætter vi en projektgruppe. Bjørn introducerer til fælles drøftelse.

Administrationen sender en oversigt over mødelokaler samt muligheder for lokalebooking, så det bliver så lavpraktisk som muligt at kunne booke et mødelokale. Der nedsættes et hurtigt arbejdende udvalg, der undersøger muligheden for at realisere 'Byens hus'. Skriv til Bjørn, hvis du vil være med.

- **18.15** Næste møder i Bysamarbejdet Hvalsø og beslutningsproces: Vi planlægger kommende møder, antal og tidspunkter samt mulighed for at træffe "mindre" beslutninger via mail mellem møder. Udgangspunktet er 4-6 møder årligt. Alle i fællesskab.

Møder lægges på enten mandage eller torsdage – fortrinsvist i tidsrummet fra 17-20. Der sendes doodle ud og næstkommende møder efter sommerferien fastlægges på den måde.

- **18.25** Møder i arbejdsgrupper, deltagerlister og forplejning: Alle arbejdsgrupper bedes sende mig kommende aftalte mødedatoer og deltagerlister inkl. mailadresser, som jeg kan benytte i opfølgende nyhed omkring vores første møde i Bysamarbejdet Hvalsø. Nogle af jer har allerede sendt det, tak. Vi drøfter desuden evt. muligheder for tilskud til en smule forplejning for arbejdsgrupperne.

Der var enighed om, at der ikke skal mangle en kop kaffe eller basal forplejning for frivillige arbejdsgrupper, ildsjæle og deltagere i arbejdet med at gøre Hvalsø til en bedre by. Omvendt er der også enighed om, at ingen skal kunne angribe os for at fråse med midlerne og til at vi alle skal udvise mådehold med områdefornyelsesmidlerne. På møder indkaldt af administrationen sørger administrationen for forplejningen, og for resten af 2017 får arbejdsgrupperne hvert et budget på maksimalt 1.000 kr. til kaffe, the, brød, frugt mv.

INDKOMNE FORSLAG TIL BEHANDLING OG ORIENTERINGSPUNKTER

- **18.30** Henvendelse fra Hvalsø Bio: Ønsker at bidrage med en ekstra foreningsrepræsentant til Bysamarbejdet Hvalsø – en 12-mand i form af Erwin Næs, der desuden også er engageret i pendlerforeningen.

Alle bakkede op omkring forslaget. Foreningsrepræsentant for Hvalsø Bio nu med i Bysamarbejdet Hvalsø: Hjerteligt velkommen fra alle til Erwin Næs, der nu er på mailinglisten.

- **18.35** Ansøgning fra Hovedgadegruppen: Forslag til projekt og frigivelse af midler til byfornyelsesprogrammets indsats "trafiksikkerhed her og nu".

Der var opbakning til Hovedgadegruppens arbejde med trafiksikkerhedstiltag, forsøg og vidensindsamling omkring udvikling af fremtidens Hovedgade og trafiksikkerheden i bymidten. Det blev drøftet, hvor 30 km zonen kan/må begynde – Hvalsø Bylav så gerne at det var fra rundkørsel til rundkørsel. Hvalsø Bylav og Hovedgadegruppe taler videre om de fælles ønsker for hastighedsnedsættelse, hvor der også en række restriktioner for, hvilke foranstaltninger en 30 km-zone kræver. Bjørn orienterede om tidsplan for arbejdet med Hovedgaden i lyset af Fors A/S-indsatsen omkring spildevandsplanen, se seneste tidsplan nedenfor:

- Maj 2017: Fors A/S færdiggør udbudsmateriale for udvikling af masterplan for separat-kloakeringen/LAR-projekter i Hvalsø Nord samt områdefornyelsesområdet i Hvalsø Bymidte.
- Juni 2017: Fors A/S – Udbud og rådgiver fundet.
- November 2017: Rådgiver har gennemført for-analyse af den samlede opgave i Hvalsø Nord samt områdefornyelsesområdet, herunder mulighederne for LAR-løsninger, synergier til områdefornyelsen – fx i forhold til Hovedgaden og evt. også andre steder i bymidten.
- December 2017/Primo 2018: Dialog og samskabelse med Bylauget, Grundejerforeninger, Bysamarbejdet Hvalsø og andre relevante parter i byen omkring for-analysen. Forskellige muligheder for løsninger i Hvalsø Nord, områdefornyelsesområdet, Hovedgaden og evt. andre steder i bymidten, drøftes og udvælges.
- Primo 2018: Rådgiver leverer færdig rammeplan for indsatsen, hvor der er fastlagt overordnede rammer og fælles budgetter for udvikling af fx Hovedgaden mv.
- Medio 2018: Fors får projekteret og udbudt til entreprenør.
- Første halvår 2018: Programmering af Hovedgaden og andre med udgangspunkt i ovennævnte rammer – samskabelse med Hovedgadegruppen, Bysamarbejdet Hvalsø, relevante parter i byen, relevante rådgivere, den kommunale administration, politikere mv.
- Andet halvår 2018: Udbud af opgaven med Hovedgaden mv.
- Primo 2019: I jorden i Hovedgaden – når vejret tillader det.

- **18.50** Ansøgning fra Frodighed og Samspil: Forslag omkring frigivelse af midler til bigård, bibliotekshave og søbænk.

Der var opbakning til projekterne. Der blev nævnt, om det med bier er farligt for børn og folk i kvarteret. Gruppen fortæller, at det er det ikke, og at der træffes nødvendige foranstaltninger for et godt, lærerigt og sikkert samspil med bierne i byen. Det foreslås også, at der, i forbindelse med udvikling af projekter på engen i den grønne kile, hvor der fx er mulighed for LAR-projekter, kan samarbejdes tæt med naboerne, boligforeningerne mv.

- **19.00** Ansøgning fra Kunst- og Forskønnelsesgruppen samt Stationsgruppen: Til færdiggørelse og indvielse af 1804-pladsen, lys på fuglen og skiltetræet.

Ansøgningen omkring 1804-pladsen godkendt uden kommentarer. Der blev givet en budgetramme til færdiggørelse af skiltetræet på 60.000 kr. Gruppen oplyste, at de forventede medfinansiering af det resterende beløb til projektet fra andre lokale fonde, sådan at projektet kan løses inden for budgetrammen på 60.000 kr. Projektet omkring lys på fuglen på stationsforpladsen blev udskudt til næstkommende møde, så projektet samt dets budget og teknik kan uddybes yderligere. Det blev nævnt fra gruppen og andre, at "lys på fuglen" ikke bare handler om at kunne se skulpturen, men om at skabe et attraktivt og indbydende byrum med lys og kunst.

- **19.10** Ansøgning fra Aktivitetsgruppen: Til opbyggelse af markedsaktivitet på kropladsen.

Der var opbakning til projektet.

- **19.15** Ansøgning fra Fortælle og Historiegruppen: Hvalpesti – skilte mv.

Der var opbakning til at arbejde videre med projektet – midler til 20 skilte. Der blev aftalt dialogmøde omkring projektet mellem Historie og Fortællegruppen, Rolf m.fl. samt Gert Fabrin og andre interesserede omkring skiltningen – fx i forhold til skilte-standarder i Nationalparken samt pågående arbejder i administrationen omkring nye og fælles skiltestandarder i Lejre Kommune.

- **19.20** To ansøgninger om bygningsfornyelsen: Indkommet fra Mads Abrahamsen, Hovedgaden 8. Der søges tilskud til ny facade (vinduer, murer, maling etc.). Tilbud indhentet på 178.250 kr. Der

ansøges om halvdelen af beløbet i alt 89.125 kr. Desuden fra Dennis Busk Hansen i Hovedgaden 13: Her søges om tilskud til nyt tag. Indhentet tilbud på 368.000 kr. Ansøgt beløb 92.000 kr. svarende til halvdelen af taget ud mod Hovedgaden.

Se ovenfor.

- **19.25** Kort orientering: Nyt Sprogcenter i Hovedgaden 7: Giver det muligheder? Spildevandsplan og "Vandets Vej": Orientering omkring proces og projektet "Vandets Vej", herunder tilgang til arbejdet med "Vandet" i Hvalsø. Orientering omkring igangværende udvikling af Parkourbane. Orientering om parkeringspladsprojekt ved Søvej i forbindelse med Sørtorvet.

Der blev orienteret. Se ovenfor.

- **19.30** Bordet rundt: Lynevaluering af mødet og lille fælles skål.

Der blev skålet og mange udtrykte glæde ved samarbejdet og gennemførelsen af det første møde.

Gennemførelse af de enkelte projekter, hvor flere ikke er fuldt gennemarbejdet eller beskrevet så detaljeret endnu, vil ske i tæt samarbejde med den kommunale administration, så evt. myndighedskrav og godkendelser, overholdelse af udbudsregler, konkurrencedygtige priser, faglig kvalitet, regnings- og regnskabshåndtering mv. sikres bedst muligt i projekternes og forslagsstillernes ånd.

Med venlig hilsen
Bjørn Henrichsen
Projektudvikler (By-Land-Mad)

LEJRE KOMMUNE | Plan
Rådhuset i Allerslev
Lejrevej 15 | 4320 Lejre
M: 5380 8188
E: bjhe@lejre.dk | www.lejre.dk

Fra: Bjørn Henrichsen

Sendt: 11. maj 2017 13:59

Til: 'mail@birgitteboesen.dk'; 'peter sj'; 'oledangvard@gmail.com'; 'jord.ax@sol.dk'; 'agent@agentskilte.dk'; 'René Jørgensen'; gertfabrin; 'sj@sjauto.dk'; 'merete@grunnet.one'; 'Jens Breum'; 'lobralab@gmail.com'; 'Erwin Næs'

Cc: 'creutzberg61@gmail.com'; 'hortea.am@gmail.com'; 'leif.hvalsoe@gmail.com'; 'Karl Henrik Albæk'; 'Åse A Larsen'; 'Knud - Vores Hvalsø'; Lars Hansson; 'rikke.zwisler@gmail.com'; Henrik Bech Hjortbøl; Alex Dyberg Albrektsen; Niels Rolf Jacobsen; Peter Østerbye; Mette Straarup; Anine Svendsen Kimer; Kari Haugan Engberg; 'Annika Agger'; 'hortea@youmail.dk'

Emne: Første møde i Bysamarbejdet Hvalsø: God start!

Kære Bysamarbejdet Hvalsø

Blot en lille tak for tirsdag aften til alle jer, der gjorde det muligt. For mig var det en god oplevelse at være med til, og der blev sat mange projekter i gang. Vedhæftet er oplægget fra Annika Agger, som også fremadrettet kan hjælpe os med at skabe den frugtbare og effektive samarbejdskultur, hvor vi både respekterer os selv - det vi selv kan magte som ildsjæle og frivillige kræfter - men også det ansvar vi har som facilitatorer for hele byens udvikling – fx at skabe muligheder for alle, der tager initiativ og vil være med til at gøre en forskel.

Jeg sender referatet fra mødet, doodles mv. i næste uge, men I får lige tre småting her:

- Næste møde i Bysamarbejdet Hvalsø: Det sker **mandag den 19/6 fra 17-20**. Jeg melder sted ud i forbindelse med dagsorden – sæt allerede hak i kalenderen.
- Foreningsrepræsentant for Hvalsø Bio nu med i Bysamarbejdet Hvalsø: Hjerteligt velkommen fra alle til Erwin Næs, der nu er på mailinglisten.
- Input til Bysamarbejdet Hvalsø's frugtbare og effektive samarbejdskultur: Med mødet i frisk erindring, så husk at notere et par ting, som, du mener, var vigtige i forhold til, at mødet rent faktisk gik godt. Se evt. inspiration i Annikas oplæg. Altså den lille lektie til næste møde.

Vi aftale desuden, at dialogmødet mellem Bysamarbejdet Hvalsø og bygherregruppen/Kim Kanstrup omkring projektet med omlægning af Søvej er **onsdag den 24/5 fra 16-18 på Hvalsø Rådhus**. Sæt derfor også gerne hak i kalenderen her også, hvis du er interesseret.

God bededagsfredag, når I kommer så langt.

Hilsener,
/Bjørn